

Huvudman

Vellinge kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser vid grundskolan Hököpinge skola i Vellinge kommun

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Vellinge kommun en anmärkning avseende brister rörande genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser. Vellinge kommun ska senast den **15 januari 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet får inte överklagas enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:5167) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser inlett en tillsyn av Hököpinge skola i Vellinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hököpinge skola i Vellinge kommun genomför garantins olika moment i enlighet med bestämmelserna.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och med rektorn den 5 september 2023. Vidare har dokumentation granskats, bland annat förteckning över personal och dess kompetens, beskrivningar av arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, samt en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling eller måluppfyllelse i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Genomförande av garantin för tidiga stödinsatser

Obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och rektor samt av ingiven dokumentation framgår följande.

I årskurs 1 har det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling använts delvis vid avstämningsstillfällen under höstterminen 2022. Alla elever har under höstterminen genomfört delmomenten "Läsa" i bedömningsstödet. "Skriva" har inte genomförts under höstterminen 2022. På grund av ett missförstånd i

personalgruppen om vem som skulle genomföra materialet med eleverna genomfördes inte någon del av bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling vårterminen 2023.

Rektorn uppger i en skriftlig komplettering att elevernas skrivkunskaper löpande har analyserats av klasslärare och specialpedagog, trots att de skriftliga delarna av det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling inte har genomförts.

Nationellt bedömningsstöd i taluppfattning har använts för alla elever i årskurs 1 vid avstämningstillfällen under både höst- och vårterminen. De muntliga delarna av materialet genomfördes under höstterminen 2022 och de skriftliga delarna av materialet genomfördes under vårterminen 2023.

Lärarna har använt de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass för samtliga elever under höstterminen 2022. Den sista aktiviteten i kartläggningsmaterialet slutfördes innan jullovet. De nationella proven i årskurs 3 har genomförts av alla elever mellan den 14 mars och den 28 april 2023.

Rättslig reglering

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet (dnr 2019:567) och kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande (dnr 2019:568) användas. För varje elev ska läraren använda kartläggningsmaterialen vid avstämningstillfällen under höstterminen (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning [2011:185], 2-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass, SKOLFS 2019:16).

I årskurs 1 i grundskolan ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (dnr 2019:563) användas i ämnena svenska och svenska som andraspråk och Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning (dnr 2019:564) användas i ämnet matematik. För varje elev ska läraren använda bedömningsstöden vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen och 2 – 4 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan, SKOLFS 2016:66).

I årskurs 3 i grundskolan ska nationella prov genomföras på vårterminen i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Ett nationellt prov består av flera delprov som samtliga ska genomföras under en viss period, vilken för läsåret 2022/23 var den 13 mars till och med den 17 maj 2023 (9 kap. 20, 21, 22 och 22 a §§ skolförordningen och 5 § SKOLFS 2021:69).

Om det finns särskilda skäl får rektor besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov, eller delar av dessa, för enskilda elever (9 kap. 20 § skolförordningen, 6 § SKOLFS 2019:16 och 6 § SKOLFS 2016:66).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår inte annat än att skolan uppfyller författningarnas krav när det gäller genomförandet av det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass, det nationella bedömningsstödet i taluppfattning i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3.

Skolan brister dock i genomförandet av det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling för årskurs 1. Bestömningsstödet (både läs- och skrivdelen) ska användas under både höstterminen och vårterminen. Att eleverna i årskurs 1 inte har genomfört delen "Skriva" i det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling under höstterminen 2022 utgör därmed en brist. Vidare är det en brist att eleverna i årskurs 1 inte har genomfört någon del av det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling vid något avstämningsstillfälle under vårterminen 2023.

Särskild bedömning och planering av insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och rektor samt av ingiven dokumentation framgår följande.

I förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 har det efter genomförandet av de obligatoriska kartläggningsmaterialen, bedömningsstöden och nationella proven i årskurs 3 under läsåret 2022/23 funnits ett antal elever för vilka materialen visat indikation på att eleverna inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andraspråk eller matematik.

För elever för vilka materialen visat en sådan indikation har ansvarig lärare i samråd med specialpedagog analyserat elevernas resultat på kartläggningsmaterialet, bedömningsstödet och de nationella proven. Varje elevs resultat har analyserats utifrån elevens stödbehov, progression och extra anpassningar. Detta har skett vid de möten som varje klasslärare har haft tillsammans med specialpedagogen varannan vecka. Specialpedagogen har sorterat elevernas resultat i tre färgkoordinerade högar. De "röda eleverna" är sådana som bedömdes behöva extra anpassningar och "gula elever" är sådana vars resultat har analyserats och senare följts upp. "Gröna elever" är elever som bedömts uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar har fått det i de aktuella ämnena. Exempelvis har elever som varit i behov av det fått undervisning "en till en" och intensivperioder i läsning. Ansvarig lärare har i samråd med specialpedagog utformat elevernas extra anpassningar. De elever som bedömts vara i behov av utredning om särskilt stöd har anmälts till elevhälsoteamet, där rektorn ingår.

I intervjun med skolans specialpedagog framgår det att hen har specialpedagogexamen.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. (3 kap. 4 § 1 st. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning och vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 1 och 2 behöver dock inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 1 st. p. och 2 samt 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, genomföra särskild bedömning av elevs kunskapsutveckling och planera extra anpassningar.

Uppföljning och överföring

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och rektor samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Varannan vecka har varje klasslärare haft möten med specialpedagogen om de elever som läraren varit mentor för. Vid dessa möten har klasslärare och specialpedagog diskuterat elevernas extra anpassningar.

Det har inte skett någon överlämning i slutet av förskoleklassen eftersom klassläraren följer med eleverna till årskurs 1 läsåret 2023/24.

Specialpedagogen har berättat att hen under våren 2023 träffade mottagande lärare i årskurs 4 för att diskutera elevgruppen i årskurs 3.

Vid läsårsstart i augusti 2023 genomfördes en överlämning av de elever som har gått årskurs 3 till den lärare som ska ansvara för eleverna i årskurs 4 under läsåret 2023/24. Vid överlämningen deltog överlämnande och mottagande lärare, specialpedagog och även andra professioner ur elevhälsan. Vid överlämningen skedde en genomgång av eleverna dels på gruppnivå, dels på individnivå.

Rättslig reglering

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan och sameskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen (extra anpassningar) i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid uppföljning enligt 4 b §. Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 3 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning av extra anpassningar och överföring av resultatet av uppföljningen till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Vellinge kommuns verksamhet vid Hököpings skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser. Bristen avser att det nationella bedömningsstödet för årskurs 1 i läs- och skrivutveckling endast använts delvis föregående läsår. Utredningen visar dock att det berott på ett missförstånd inom personalgruppen om vem som skulle utföra materialet med eleverna samt att elevernas skrivutveckling löpande har bedömts utifrån annat material under läsåret 2022/23. Med beaktande av detta samt att huvudmannen

uppfyller författningarnas krav vad gäller genomförandet av övriga delar av garantin för tidiga stödinsatser bedömer Skolinspektionen att bristen är mindre allvarlig. Vellinge kommun tilldelas därför en anmärkning.

Beslutet har fattats av Fredrik Asplén.

Utredaren Lisa Naudot har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Jessica Kristoffersson medverkat.